

BibleWorks 10 og Accordance 12

BibleWorks 10:

- **Pris: 389 USD.**
- **Platform: Windows og Mac.**
- **Rabat: 40 procent ved gruppekøb.**
- **www.bibleworks.com**

Accordance 12:

- **Pris: Greek & Hebrew Learner: 199 USD / Greek & Hebrew Discoverer : 399 USD.**
- **Platform: Windows, Mac og iOS.**
- **Rabat: 40 procent ved gruppekøb.**
- **www.accordancebible.com**

Anmeldt af **Morten Hørning Jensen**

Lad os begynde med konklusionen: Det er en særdeles god ide for en teologistuderende (eller teolog) at købe et bibelsoftwareprogram, og både BibleWorks 10 (BW) og Accordance 12 (Acc.) er to suveræne bud på et sådant. Begge giver præcis det et bibelsoftwareprogram skal: hurtig adgang til bibelteksten på grundsprogene, oplysninger om ordbøjninger og ordbetydninger, basale (og avancerede) søgefunktioner foruden meget mere. Næst efter det at lære de bibelske sprog at kende, kan et sådant program blive det vigtigste redskab i den eksegetiske værktøjskasse.

Når det er sagt, vil jeg bruge resten af anmeldelsen på to ting. Dels vil jeg forsøge at fremhæve, hvordan disse programmer kan hjælpe med »daglig eksegese«, hvad enten det er foran en eksamen eller i arbejdet med en tekst til undervisning og prædiken. Dels vil jeg forsøge at give en præcis fornemmelse for, hvordan disse to programmer adskiller sig fra hinanden. Selvom de begge »get the job done«, er der ret

stor forskel på dem. Til syvende og sidst bliver det et valg mellem forskellig profil og tilgang. Et godt, men svært valg!

BibleWorks: »Focus on the text«

BW's grundlæggende filosofi er udtrykt i dets slogan: »Focus on the text«. Det betyder, at alt i BW er bygget op omkring at give informationer til den konkrete bibeltekst, man arbejder med. Med udgangspunkt i søgefeltet (Command Line) leverer BW en kompakt brugerflade, der i en række kolonner giver en masse information på et skærbillede. Yderst til venstre listes ens søgeresultater i Search Window. Så følger en kolonne, der viser den bibeltekst, man aktuelt arbejder med (Browse Window), inden der følger to kolonner med information om den aktuelle bibeltekst, der er søgt på (Analysis Window).

Det betyder samtidig, at BW er mindre god som e-bogslæser, selvom en række bøger og grammatikker er inklu-

deret, som vises ved hjælp af Windows' hjælpemodul-vindue. Der er noget »tysk nøgternhed og stringens« over BW, der kaster al energi i at analysere bibelteksten. Modsat Acc. ser BW det ikke som sin opgave at gøre kommentarserier og forskellige typer af bøger tilgængelige elektronisk for senere tilkøb (i samarbejde med et eksternt firma kan man dog tilkøbe kommentarer fra én anerkendt serie).

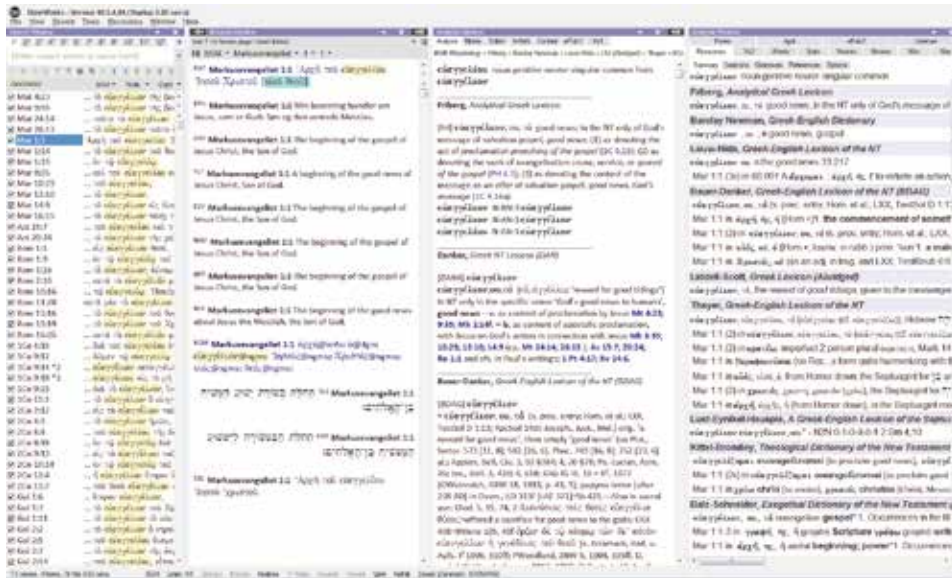
Derimod er det BW's tilgang at levere så meget indhold som muligt i grundpakken og kun have ganske få tilkøbsmuligheder. For eksempel har BW en politik om ikke at tage særskilt betaling for bibeltekster. Det betyder, at grundpakken kommer med i retning af 150-200 bibeloversættelser på over 30 sprog. Læg hertil ca. 30 forskellige versioner af grundteksterne, en lang række grammatikker og ordbøger, flere bibelatlasser, billeddatabase, ekstrakanoniske tekster som pseudepigrapher, apokryfer, apostolske fædre, kirkefædre mv. Det er ganske enkelt imponerende, hvad BW formår at sælge med i deres basispakke til 389 USD (259 USD ved gruppekøb).

I forhold til »daglig eksegese« giver denne tilgang en række fordele. Når BW er indkøbt, har man automatisk adgang til flere oversættelser, end man kan bruge, foruden andre tekster som Josefus, Filon, pseudepigrapherne, apokryferne (både GT og NT), de apostolske fædre, kirkefædrene, Euseb og i virkeligheden meget mere. I forhold til danske bibler kommer BW med 1819-, 1871- og 1931-oversættelserne, 1948-NT-prøveoversættelsen, Wierøds NT foruden Bibelen på Hverdagsdansk i 2010-versionen. På norsk findes alle

de nyeste (til og med 2011), på tysk Luther-bibelen i flere versioner og på engelsk alle de kendte.

Hvordan fungerer BW så typisk i forhold til »daglig eksegese«? BW's forholdsvis stringente opbygning gør, at man umiddelbart er klar til at søge på en tekst eller et ord, der så uden ventetid vises i Browse Window (anden kolonne). Listevisningen af mange tekster giver med det samme en mængde informationer om, hvordan det pågældende vers kan oversættes. Typisk vil man i arbejdet med grundteksterne trække cursoren over ord, man gerne vil have analyseret. En lille pop-up boks giver de mest basale informationer om bøjning og ordbogsopslag. Men det er i virkeligheden først efter dette, at BW bliver rigtig sjov via de informationer, der kan kaldes frem i de to analyse-kolonner, der i alt har 19 forskellige faneblade, der hver for sig leverer analyse af det vers, man arbejder med. Først vil man nok gå til Analysis-fanen, der lister ordbogsopslaget for det ord, cursoren står over. I BW's grundpakke findes der ni forskellige ordbøger til GT og NT.

Når man gerne vil et skridt dybere ned i det pågældende vers, er det tid til at åbne et af BW's stærkeste værktøjer: ressource-fanebladet. Alle ordbøger, bøger, grammatikker osv. er kodet med information om, hvor et givent bibelvers forekommer. Det betyder, at BW kan generere en liste over, hvor for eksempel 1 Mos 1,1 forekommer. I praksis er det en kæmpehjælp til at finde ud af specielle sproglige konstruktioner, betydninger af ord eller se, hvor kirkefædre refererer til dette vers.

En anden ting, der ofte er til stor hjælp, er at få opløst vanskelige grammatiske konstruktioner. BW har nogle redskaber til det, hvor det er en såkaldt diagram-analyse, der på grafisk form anviser den mest oplagte analyse af konstruktionen af et vers (dog kun for NT).

Et andet meget stærkt værktøj er, at du kan søge i flere tekster på samme tid, for eksempel søge, hvor ordet *hesed* i den hebraiske bibel bliver oversat med »miskundhed« i den danske oversættelse fra 1931.

Noget man også ofte gerne vil, er at finde lignende bibelvers eller ord. Det giver BW en række muligheder for: Man kan altid højreklikke på et ord (alle sprog) og søge på ordet eller dets ordbogsform (kun hebraisk og græsk). Det genererer en liste over ordets forekomster. Man kan også bruge fanebladet for krydsreferencer, hvor BW har samlet en hel række biblers krydsreferencer foruden for eksempel Treasury

of Scripture Knowledge, der ofte finder præcis, hvad man har brug for.

Endelig vil jeg også nævne, at BW-pakken kommer med nogle avancerede redskaber til tekstkritisk arbejde (herunder fotografier af en række af de vigtigste håndskrifter, Nestle-Alands tekstkritiske apparat er dog tilkøb) og et avanceret kortmodul, hvor alle stederne i Bibelen er indtastet. Man kan altså nemt få udepeget, hvor en eller anden GT-flække lå, og så lede sig. Det kommer nogle flotte satellitkort og som noget nyt i BW10 også en billeddatabase, der dækker hele Bibelen ganske godt.

Når det kommer til BW's svagheder, vil jeg pege på følgende: BW's stærke fokus på teksten er samtidig også en svaghed. Brugerfladen fremstår i sammenligning med Acc. mindre charmerende. Dertil kommer, at beslutningen om ikke at gøre kommentarserier og andre bøger tilgængelige vil være et minus for dem, der gerne vil have et

stort elektronisk bibliotek. Endelig og måske mest af alt: BW har besluttet sig for ikke at udvikle en app-baseret version af deres program til iOS og Android. BW kan køre på windowsbaserede tablets, men altså ikke på smartphones.

Accordance: »Simply brilliant«

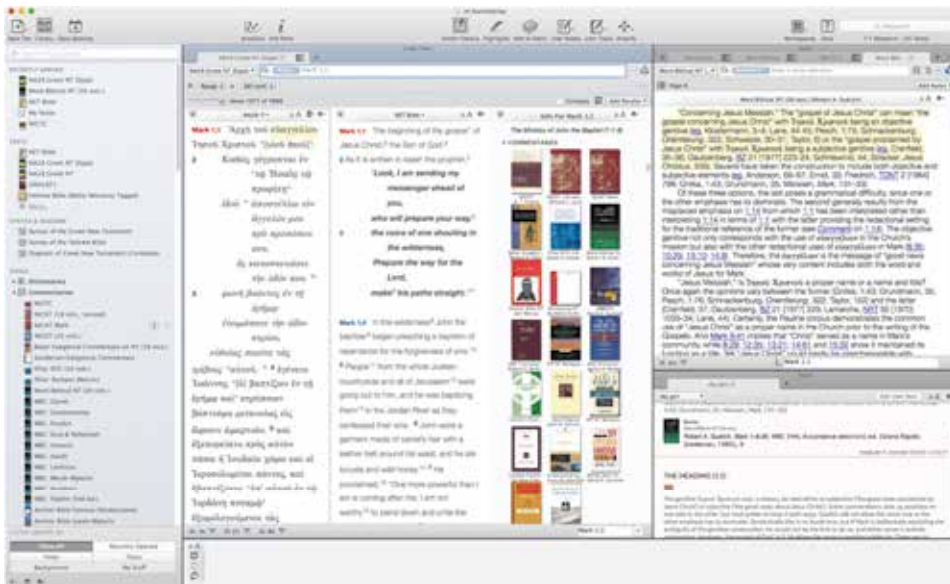
Lettere udansk har Acc. valgt sloganet »simply brilliant«. Men udansk eller ej: Jeg vil give dem ret. Acc. er et brillant og charmerende program, der giver en masse muligheder, især hvis du tilkøber moduler og tekster. I sammenligning med BW har Acc. nemlig valgt at gå en lidt anden vej. Godt nok tilbyder Acc. også pakkeløsninger, hvor man får god værdi for pengene (se nedenfor), men via ugentlige nyudgivelser af bøger, kommentarer og antikke tekster, er tankegangen snarere den, at man som aktiv bruger ad åre tilkøber sig flere og flere moduler. Det bliver naturligvis dyrt i længden, men det giver altså også en »moderne teolog« mulighed for at skrotte store dele af det fysiske bibliotek for i stedet at have alle tekster, kommentarer og vigtige teologiske håndbøger i ét program, hvor de relevante informationer kan hentes ud på et splitsekund. Og modsat BW har Acc. valgt at gå app-vejen og har pt. udviklet en virkelig velfungerende app til iOS (særskilt for iPhone og iPad), og de har lovet, at en version til Android er på trapperne. Personligt vil jeg sige, at det er et kæmpeplus altid at have grundteksterne i lommen kombineret med ordbøger og kommentarer.

Et nøgleord til at forstå Acc. er altså »fleksibilitet« eller »tilpasning« til konkrete behov og ønsker. Det gælder

også i Acc.'s brugergrænseflade, der kan sættes op »på kryds og tværs« med præcis de tekster og bøger man måtte ønske. Når man har en opsætning til et bestemt formål, kan den gemmes under »Workspaces« og dermed hentes frem senere.

I forhold til »daglig eksegese« indgår mange af de nyttige værktøjer fra BW også i Acc. Søgninger og opslag foregår fra den øverste søgelinje. Som udgangspunkt får man kun en bibeltekst at se, men via knappen »Add Parallel« kan flere oversættelser knyttes til. Morfologisk analyse og ordbogsopslag foregår også enkelt og nemt via »Instant Details«, der viser de basale oplysninger om det ord, cursoren står over.

Når man vil et skridt dybere ind i et vers, har Acc. to stærke værktøjer. Det ene er kolonnen »Info Pane«, der lister de henvisninger, der er i ens bibliotek til det pågældende vers ordnet i kommentarer, krydshenvisninger, emner, parallelle passager og tekstkritiske apparater. På en ganske overskuelig måde kan man dermed gå på opdagelse i ens elektroniske bibliotek. Den anden er søgelinjen »Research«, der er en googleagtig måde at gennemsøge hele ens bibliotek på. Alle ressourcer i Acc. er »mærket« (tagged) ud fra en række forskellige parametre så som bibelreferencer, antikke sprog, billeder mv. Efterhånden som ens bibliotek vokser for eksempel med store kommentarserier eller nogle af de omfattende engelske »Bible Dictionaries«, kan man med Research-søgninger finde virkelig brugbar information det emne, man sidder og arbejder med. I version 12 er der tilføjet en smart »Stack«-funktion, hvor man kan samle udklip fra bøger og tek-

ster under et bestemt navn og dermed opbygge en notesamling over de emner, man undersøger.

Hvis vi skal se på, hvad der følger med grundpakkerne, så får man en nødtørftig basispakke i Greek & Hebrew Learner (199 USD) med 8 engelske bibler, den hebraiske og græske grundtekst, enkelte ordbøger foruden et mindre udvalg af andre hjælpemidler. Går man skridtet videre til Greek & Hebrew Discoverer (399 USD) udvides der over hele linjen med bedre oversættelser og ordbøger foruden diagramanalyse til NT og de apostolske fædre. Denne pakke vil være min anbefaling som det bedste køb. Med hensyn til danske bibler kan man hente 1871-oversættelsen, Wierød og Bibelen på Hverdagsdansk (2010) som brugermoduler.

Acc.' største svaghed er ubetinget prisen, hvis man vil have de samme tekster og muligheder som BW giver i grundpakken. For eksempel

må man betale for den syntaktiske diagramanalyse (60 USD dog med i Discoverer), Wallace's Greek Grammar Beyond the Basics (50 USD), en række af BW's gratis ordbøger foruden alle de tekster, der ligger ud over Bibelen (for eksempel Josefus 100 USD, Filon 110 USD, pseudepigraferne 249 USD). Man får heller ikke BW's kompakte design, der giver et hurtigt overblik over forekomster ved søgninger (Search Window).

Konklusion og sammenligning

Lad mig gentage konklusionen: Et bibelsoftwareprogram som BW eller Acc. er et uundværligt redskab i en teologs arbejde. Det letter tilgangen til grundspørgene, og når man har de basale søgefærdigheder i fingerspidserne, gør det det til en leg at finde præcis det, man gerne vil. Yderligere giver diverse ordbøger en mulighed for at gå i dybden med bestemte ord og temaer.

Både BW og Acc. fremstår nu som meget modne programmer, der fungerer til PC såvel som Mac, og at vælge mellem dem er lidt af en eksegetisk nyser. Jeg vil afslutningsvis forsøge at sige det på denne måde:

Du skal købe BW, hvis du ønsker at få mest muligt for pengene og primært ser dig arbejde med bibeltekster på din computer. Du betaler kun én gang med mindre du hvert andet eller tredje år opgraderer til næste version af programmet. Du skal også overveje BW, hvis du uden at betale ønsker adgang til en lang række af de vigtigste antikke tekster ved siden af Bibelen.

Du skal købe Acc., hvis du ønsker at have flest muligheder for brug af et bibelsoftwareprogram. Du får uden betaling adgang til dine tekster på iPhone/

iPad; du kan tilkøbe en lang række af virkeligt gode materialer som de bedste evangelikale, engelske kommentarer. Du kan også tilkøbe et væld af antikke tekster fra de ugaritiske til de rabbinske, og selvom dette bliver ganske dyrt, er kvaliteten af disse altid de bedste tekstudgaver og oversættelser. Dertil kommer, at Acc. virker som det mest moderne program med flest udviklingsressourcer bag sig.

Med andre ord: Hvis arbejdet med bibelteksten på en computer er din førsteprioritet, er det svært at se noget slå BW af banen. Hvis fleksibiliteten, app-muligheden, fremtidig udvikling og ønsket om at opbygge et elektronisk bibliotek er førsteprioriteten, er Acc. vejen, du skal vælge.